

Minnesfunktioner hos barn med dyslexi (Populär) Martina Hedenius

Syftet med projektet är att bidra med ny kunskap om hur två olika former av långtidsminne (procedurminne och deklarativt minne) fungerar hos barn med specifika lässvårigheter/dyslexi. Procedurminnet engageras när vi lär oss, och automatiserar, nya färdigheter. Det kan handla om motoriska färdigheter (t ex att lära sig cykla), men procedurminnet tycks också vara viktigt för kognitiva färdigheter, som att få flyt i läsningen. Det deklarativa minnet hjälper oss att komma ihåg fakta och saker vi varit med om, och engagerar delvis andra hjärnstrukturer än procedurminnet. Nya studier tyder på att vissa av de svårigheter som är vanliga vid dyslexi skulle kunna ha sin grund i ett nedsatt procedurminne. Samtidigt verkar det deklarativa minnet fungera väl, och eventuellt kunna spela en kompensatorisk roll vid lässvårigheter.

Projektet inkluderar 100 barn med och utan dyslexi i åldern 9-13 år (årskurs 3-6). Deltagarna genomför datoriserade tester av procedurminne och deklarativt minne samt tester av bl a språk- och läsförmåga. Testerna genomförs under tre testtillfällen med 24 timmar respektive 2 veckor mellan tillfällena, för att möjliggöra undersökning av inläring, konsolidering och automatisering över olika tidsintervall.

Datainsamlingen förväntas vara klar under hösten 2017. De preliminära resultaten tyder på att dyslexi är kopplat till en nedsatt förmåga att *konsolidera/automatisera* färdigheter (efter 24 timmar) som lärts in via procedurminnet – däremot tycks själva inläringen (under dag 1) fungera bra.

Projektets resultat skulle kunna ligga till grund för utvecklandet av innovativa och mer effektiva program för behandling och pedagogik. En förbättrad förståelse av hur procedurminnet fungerar vid dyslexi skulle t ex kunna leda till att lästräningsprogram utformas på ett sätt som optimerar möjligheten att konsolidera och automatisera läsfärdigheter. Fördjupade kunskaper om deklarativt minne, och dess potentiellt kompensatoriska roll, skulle kunna leda till nya hjälpmedel som tar fasta på kognitiva styrkor hos drabbade barn.

Resultatspridning

Resultaten från projektet kommer att spridas på flera sätt, bl.a. via en hemsida, där information om hur projektet fortskrider samt de resultat som genereras kommer publiceras. Informationen kommer i första hand vara skriven på en populärvetenskaplig nivå, men i takt med att vetenskapliga artiklar publiceras kommer även dessa att publiceras på hemsidan.

Resultaten kommer även spridas i form av presentationer på vetenskapliga konferenser samt i form av artiklar i vetenskapliga tidskrifter. En presentation av de preliminära resultaten finns även tillgänglig på webben: <http://logopedforum.se/2016/12/04/martina-hedenius-procedurminne-och-sprak-och-lasformaga>